

گفتار نامه: مجلات معتبر لاتین در حوزه مالی (ISI) و نکات کلیدی آن

میثم دعائی¹

مقدمه

یکی از دغدغه‌های همیشگی محققین، یافتن مجله‌ای معتبر برای ارائه یافته‌های تحقیقی خود و مقایسه با کارهای دیگر محققین در حیطه تخصصی خود می‌باشد. این مشکل وقتی شدیدتر می‌شود که زبان مادری محقق، زبانی غیر از انگلیسی باشد زیرا برای بازخورد بهتر از نتیجه تحقیق، باید مقاله در بین متخصصین دنیا ارائه شود تا مورد نقد قرار گرفته و در پیشبرد علم مؤثر واقع شود.

محققین کشور نیز در راستای معرفی دستاوردهای علمی کشور به دیگر کشورها، علاقه زیادی به ارائه مقاله‌های خود به زبان انگلیسی در مجلات لاتین دارند. نکته‌ای که وجود دارد این است که با توجه به افزایش تعداد دانشجویان و اساتید در جهان، تعداد مجلات غیرمعتبر نیز افزایش یافته و چه بسا هدف اکثر آن‌ها فقط کلاهبرداری با نام‌های جعلی می‌باشند. لذا اولین سوالی که اینجا مطرح می‌شود این است که چگونه مجلات معتبر را شناسایی کنیم؟ شاخص‌های ارزیابی مجله‌ها کدامند؟ فهرست مجله‌های معتبر را از چه سایتی می‌توان دریافت کرد؟ آیا روشی برای ارزیابی محققین هم رشته خود وجود دارد؟

مؤسسه اطلاعات علمی

مؤسسه اطلاعات علمی² در سال 1960 توسط ایگن گارفیلد³ با هدف ارائه اطلاعات مفید برای محققین در سطح جهان راه‌اندازی شد. با توجه به ایده جدید آن، این مؤسسه توسط شرکت تامسون⁴ در سال 1992 خریداری شد و به عنوان تامسون آی.اس.آی.⁵ معرفی شد. سپس با توجه به ادغام دو شرکت تامسون و رویترز و تشکیل شرکت چند ملیتی تامسون رویترز⁶، مؤسسه اطلاعات علمی نیز جزء زیرمجموعه‌های آن قرار گرفت.

1. دانشجوی دکتری مدیریت (گرایش مالی)، dmeysam2@live.utm.my

2. The Institute for Scientific Information (ISI)
3. Eugene Garfield
4. Thomson Scientific & Healthcare
5. Thomson ISI
6. Thomson Reuters Corporation

این مؤسسه، اطلاعات جمع آوری شده خود را در غالب سایت **web of knowledge** ارائه می-دهد که بخش **web of science** آن مختص مجلات آی.اس.آی. است. با توجه به اینکه دسترسی به این سایت از طریق دانشگاه‌هایی که هزینه سالانه آن را پرداخت کرده‌اند میسر می‌باشد و همچنین محدودیت‌های موجود در ایران، لذا آخرین فهرستی از مجله‌های حوزه مالی همراه با اطلاعات آن در جدول 1 ارائه شده است. رتبه‌بندی جدول 1 بر اساس ضریب نفوذ مجله‌ها می‌باشد. در ادامه معیارهای ارائه شده در جدول 1 توضیح داده شده است.

جدول 1- اطلاعات مجله‌های آی.اس.آی. (منبع: 2012 JCR Social Science Edition)¹

رتبه	نام مجله به صورت خلاصه	ISSN	بر اساس گزارش استناد مجله ²					معیارهای ایگن فکتور ³		
			تعداد کل استناد	ضریب نفوذ ⁴	ضریب نفوذ 5 ساله	شاخص فوریت ⁵	تعداد مقالات	شاخص میانه عمر استناد ⁶	امتیاز ایگن فکتور ⁷	امتیاز اثر مقاله ⁸
1	J FINANC	0022-1082	18729	4.333	6.185	0.867	60	10.0<	0.05799	8.889
2	J ACCOUNT ECON	0165-4101	3494	3.912	4.023	0.289	45	10.0<	0.00748	2.465
3	J FINANC ECON	0304-405X	13075	3.424	5.087	0.669	124	10.0<	0.05904	6.376
4	REV FINANC STUD	0893-9454	6280	3.256	5.367	0.421	95	7.4	0.06553	7.298
5	IMF ECON REV	2041-4161	88	2.529	2.559	0	19		0.00251	4.206
6	ACCOUNT REV	0001-4826	3969	2.319	3.204	0.603	73	10.0<	0.00802	1.479
7	IMF STAFF PAPERS	1020-7635	872	2.312	1.344		0	10.0<	0.00247	1.465
8	J FINANC INTERMED	1042-9573	859	2.208	2.46	0.107	28	8.5	0.00589	2.709
9	J ACCOUNT RES	0021-8456	3609	2.192	3.368	0.256	39	10.0<	0.00709	2.221
10	ACCOUNT ORG SOC	0361-3682	2271	1.867	3.143	0.125	32	10.0<	0.00368	1.034
11	J RISK UNCERTAINTY	0895-5646	1647	1.771	2.016	0.167	24	10.0<	0.00364	1.632
12	J MONETARY ECON	0304-3932	4930	1.649	2.529	0.163	49	10.0<	0.02749	3.768
13	J FINANC QUANT ANAL	0022-1090	2571	1.636	2.13	0.214	42	10.0<	0.01183	2.665

1. این اطلاعات، آخرین اطلاعات ارائه شده در سایت **web of Science** در تیر 1392 است.

2. Journal Citation Report (JCR)
3. Eigenfactor Metrics
4. Impact Factor
5. Immediacy Index
6. Cited Half-Life
7. Eigenfactor Score
8. Article Influence Score

1.098	0.0035	8.9	43	0.186	2.154	1.564	1324	0823-9150	CONTEMP ACCOUNT RES	14
	0.00096	3.8	24	0.208		1.463	187	1572-3089	J FINANC STABIL	15
	0.00483	4.9	28	0.357		1.44	381	1572-3097	REV FINANC	16
0.366	0.00166	5.8	32	0.156	1.581	1.4	770	0964-8410	CORP GOV- OXFORD	17
	0.00106	10.0<	17	0.118		1.366	838	1044-5005	MANAGE ACCOUNT RES	18
1.219	0.00233	8.2	32	0.219	1.899	1.364	665	1380-6653	REV ACCOUNT STUD	19
1.076	0.00349	10.0<	34	0.235	1.568	1.33	1162	0046-3892	FINANC MANAGE	20
2.131	0.00404	10.0<	21	0.143	2.704	1.325	1323	0258-6770	WORLD BANK ECON REV	21
	0.00118	9.7	27	0.333		1.288	737	0888-7993	ACCOUNT HORIZ	22
0.801	0.01582	7.2	255	0.212	1.721	1.287	4806	0378-4266	J BANK FINANC	23
0.647	0.00227	10.0<	43	0.116	1.39	1.237	1004	0022-4367	J RISK INSUR	24
1.782	0.00388	9	30	0.267	1.597	1.212	701	0949-2984	FINANC STOCH	25
1.86	0.00545	10.0<	26	0.192	1.539	1.194	1757	0022-1821	J IND ECON	26
	0.00099	8.5	19	0.632		1.176	504	0920-8550	J FINANC SERV RES	27
	0.00034	6.6	36	0.361		1.167	280	1566-0141	EMERG MARK REV	28
1.702	0.01283	9	87	0.31	1.7	1.104	2712	0022-2879	J MONEY CREDIT BANK	29
1.706	0.0032	9.1	18	0.222	1.505	1.093	534	1386-4181	J FINANC MARK	30
1.057	0.00508	6.5	75	0.16	1.774	1.035	1102	0929-1199	J CORP FINANC	31
0.781	0.00174	9.8	34	0.118	1.307	1.02	680	1080-8620	REAL ESTATE ECON	32
0.484	0.0011	9.6	35	0.2	1.408	1.015	776	0278-0380	AUDITING-J PRACT TH	33
0.314	0.00145	9.2	47	0.128	1.061	1.01	1034	0306-686X	J BUS FINANC ACCOUNT	34
1.516	0.00391	10.0<	32	0.375	1.463	1	1165	0960-1627	MATH FINANC	35
1.736	0.00304	6.6	22	0.091	1.58	0.976	448	1479-8409	J FINANC ECONOMET	36
0.796	0.00237	10.0<	34	0.412	0.959	0.952	1120	0015-198X	FINANC ANAL J	37
	0.00483	8.6	50	0.12		0.934	1075	0927-5398	J EMPIR FINANC	38
0.512	0.00091	10.0<	21	0.381	1.069	0.925	503	0896-5803	J REAL ESTATE RES	39
	0.00205	5.7	34	0.088		0.895	259	1815-4654	INT J CENT BANK	40
0.193	0.00066	5.9	65	0.046	0.794	0.875	309	0810-5391	ACCOUNT FINANC	41
0.732	0.00514	6.3	89	0.135	1.244	0.872	1097	0378-5920	WORLD ECON	42
0.921	0.00648	8.3	105	0.305	1.434	0.858	1812	0261-5606	J INT MONEY FINANC	43
	0.00126	5.3	78	0.231		0.855	494	1059-0560	INT REV ECON FINANC	44

0.285	0.00051	7.9	19	0.105	1.01	0.85	285	0001-3072	ABACUS	45
	0.00133	10	44	0.386		0.835	1065	0951-3574	ACCOUNT AUDIT ACCOUNT	46
	0.00028	6	34	0.529		0.833	185	1035-6908	AUST ACCOUNT REV	47
	0.00051	6.8	21	0.143		0.825	215	1062-9408	N AM J ECON FINANC	48
0.64	0.00467	6.9	130	0.085	0.957	0.824	938	1469-7688	QUANT FINANC	49
0.415	0.00091	8.4	25	0.2	0.776	0.784	322	1076-9307	INT J FINANC ECON	50
0.429	0.00193	10.0<	46	0.152	0.855	0.782	812	0270-7314	J FUTURES MARKETS	51
	0.00101	8.3	31	0.129		0.77	582	0278-4254	J ACCOUNT PUBLIC POL	52
0.804	0.00245	6.2	36	0.111	1.431	0.738	536	1354-7798	EUR FINANC MANAG	53
0.443	0.00032		11	0.091	0.732	0.722	45	1554-964X	GENEVA RISK INS REV	54
0.582	0.00213	10.0<	40	0.25	0.732	0.698	884	0028-0283	NATL TAX J	55
1.12	0.001		19	0.105	0.627	0.694	34	1941-1367	ANNU REV FINANC ECON	56
0.454	0.00103	7.7	26	0	1.465	0.654	511	0963-8180	EUR ACCOUNT REV	57
0.786	0.00186	7.7	24	0.125	0.748	0.64	341	0014-9187	FED RESERVE BANK ST	58
0.538	0.00219	10.0<	73	0.11	1.203	0.621	1035	0895-5638	J REAL ESTATE FINANC	59
0.456	0.00066	7.9	17	0.118	0.927	0.6	225	1367-0271	INT FINANC	60
	0.00072	5.7	16	0		0.576	169	1389-6563	INT J HEALTH CARE FI	61
	0.0008	9.4	44	0.068		0.571	354	0927-538X	PAC-BASIN FINANC J	62
0.227	0.00042		22	0.045	0.792	0.533	96	0001-4788	ACCOUNT BUS RES	63
0.349	0.00158	10.0<	43	0.093	0.562	0.525	686	0095-4918	J PORTFOLIO MANAGE	64
	0.00056	6.1	23	0.043		0.418	102	1474-7472	J PENSION ECON FINAN	65
0.049	0.00013		30	0.1	0.351	0.417	66	2041-9945	ASIA-PAC J FINANC ST	66
0.534	0.00085	10.0<	19	0.053	0.758	0.406	370	1074-1240	J DERIV	67
0.161	0.00055	4.9	34	0.029	0.531	0.382	180	1018-5895	GENEVA PAP R I- ISS P	68
0.117	0.00027		25	0.2	0.414	0.34	94	0015-1920	FINANC UVER	69
	0.00013	10.0<	9	0		0.333	108	0954-1314	J INT FIN MANAG ACC	70
	0.00043	6.2	27	0.037		0.3	113	1542-7560	J BEHAV FINANC	71
0.483	0.00084	10.0<	22	0.091	0.616	0.295	292	0143-5671	FISC STUD	72
	0.00067	6.4	25	0.04		0.291	118	1544-6123	FINANC RES LETT	73
	0.00007	4.3	51	0.235		0.278	113	1300-610X	IKTISAT ISLET FINANS	74
	0.00122	5.5	47	0.085		0.262	234	1351-847X	EUR J FINANC	75

0.077	0.00258	4.3	321	0.131	0.123	0.251	445	0015-6914	FORBES	76
0.201	0.00038	7.8	18	0.056	0.312	0.229	132	0015-2218	FINANZARCHIV	77
	0.00011		22	0.136		0.206	48	1608-1625	ASIA-PAC J ACCOUNT E	78
0.226	0.00032				0.427	0.182	50	1744-6740	J OPER RISK	79
0.034	0.00003		11	0.182	0.313	0.176	35	1029-3523	INVEST ANAL J	80
	0.00022	10.0<	10	0		0.16	118	1380-6645	REV DERIV RES	81
	0.00038	10.0<				0.152	269	1465-1211	J RISK	82
	0.00006		9	0		0.15	15	1180-0518	INT INSOLV REV	83
	0.00004		21	0.048		0.106	42	0210-2412	REV ESP FINANC CONTA	84
	0.0001					0.031	7	1753-9579	J RISK MODEL VALIDAT	85
	0.00001		11	0		0	4	0313-5934	JASSA	86

ضریب نفوذ

ضریب نفوذ معیاری است که نشان دهنده درجه اعتبار مجله می‌باشد که هر ساله توسط تامسون رویترز ارائه می‌شود. روش محاسبه آن بدین صورت است که ضریب نفوذ مجله الف برای سال 2012 برابر است با تعداد استنادات در سال 2012 به مقالات چاپ شده سال 2010 و 2011، تقسیم بر تعداد مقالات چاپ شده در سال 2010 و 2011. نکته‌ای که وجود دارد این است که باید سال 2012 به پایان برسد تا تعداد استنادات محاسبه شود، لذا این معیار در انتهای سال 2012 منتشر می‌شود. هر چه این معیار بزرگتر باشد نشان‌دهنده برجسته بودن مجله و نگاه ویژه بقیه نویسندگان به آن مجله است. یعنی بطور میانگین هر مقاله طی دو سال، چند بار مورد استناد قرار گرفته است.

همچنین این معیار برای دوره 5 ساله نیز محاسبه می‌شود و روش محاسبه هم یکی است و فقط تعداد سال‌ها از 2 به 5 سال افزایش می‌یابد.

شاخص فوریت

این شاخص شبیه شاخص ضریب نفوذ است با این تفاوت که این شاخص برای یک سال محاسبه می‌شود. روش محاسبه آن بدین صورت است که شاخص فوریت برای سال 2012 برابر است با تعداد استناد به مقالات چاپ شده در سال 2012 تقسیم بر تعداد مقالات چاپ شده در سال 2012. در واقع یعنی متوسط تعداد دفعاتی که یک مقاله در سال انتشار خود مورد استناد قرار می‌گیرد که بیانگر آن

است که مقاله‌های این مجله بطور متوسط خیلی سریع مورد توجه دیگران قرار گرفته است. کاربرد آن برای حوزه‌هایی است که دارای رشد علمی بسیار سریعی¹ هستند مانند IT.

شاخص میانه عمر استناد

شاخص میانه عمر استناد بیان کننده میانه تعداد دفعات استناد در هر مجله می‌باشد. مثلاً اگر این شاخص در سال 2005 برای مجله‌ای برابر 5 باشد یعنی نصف تعداد استناد به این مجله از سال 2001 تا 2005 بوده و بقیه آن قبل از سال 2001 بوده است. این معیار نشان‌دهنده برتری مجله‌ای بر مجله دیگر نیست بلکه برای امید داشتن به استناد بیشتر، بکار می‌رود. همچنین این شاخص برای مجله‌هایی که بیش از 100 بار مورد استناد قرار گرفته است محاسبه می‌شود.

امتیاز ایگن فکتور

امتیاز ایگن فکتور شبیه ضریب نفوذ پنج ساله است و از اطلاعات تعداد استناد استفاده می‌کند که از سال 2007 به بعد بوجود آمده است. محاسبه آن بدین صورت است که این معیار برای سال 2012 برابر است با تعداد استناد به مقالات چاپ شده در بین سال‌های 2007-2011 که در سال 2012 مورد استناد واقع شده‌اند تقسیم بر تعداد مقالات چاپ شده در بین سال‌های 2007-2011. فقط تفاوت آن در این است که در این معیار، تعداد خود استنادی² حذف می‌شود.

امتیاز اثر مقاله

این معیار برای محاسبه اثر مقاله در مدت پنج سال بعد از چاپ آن بکار می‌رود که از تقسیم امتیاز ایگن فکتور بر تعداد مقاله بدست می‌آید که شبیه ضریب نفوذ 5 ساله است. میانگین امتیاز اثر مقاله برابر یک است و اگر این عدد برای مجله‌ای بیش از یک شود بدین معنی است که اثر مقاله‌های این مجله از میانگین بالاتر است و اثر بهتری گذاشته است.

شاخص ارزیابی محققین

شاخص‌هایی که تاکنون گفته شد مربوط به ارزیابی مجله می‌باشد، اما برای نویسندگان مقاله‌ها نیز شاخصی وجود دارد که می‌توان آن‌ها را ارزیابی کرد. شاخص هرش³ که به شاخص اچ نیز معروف است بدین جهت طراحی شده است که بتوان محققین را بر اساس مقاله‌هایشان رتبه‌بندی کرد. این

1. Cutting-edge Research
2. Self Citation
3. Hirsch Index (h-Index)

شاخص بر پایه تعداد استنادات به مقاله فرد است، بدین صورت که اگر شاخص اچ فردی برابر سه باشد یعنی حداقل سه مقاله دارد که هر کدام حداقل سه بار مورد استناد قرار گرفته است. توجه شود که این شاخص برای محققین در زمینه تحقیقی مشترک مورد استفاده قرار می‌گیرد و مقایسه کل محققین با این شاخص صحیح نمی‌باشد.

جستجو مقاله‌های آی.اس.آی.

بهترین راه برای یافتن مقاله‌های آی.اس.آی. مراجعه به سایت **web of knowledge** قسمت **web of science** می‌باشد. اما همانطور که گفته شد دسترسی آن برای همه مقدور نیست لذا بهتر است از سایت جایگزین آن، که توسط خود شرکت تامسون رويترز معرفی شده است استفاده کرد. آدرس آن عبارت است از <http://ip-science.thomsonreuters.com/mjl/>. همچنین می‌توان عنوان **Master Journal List** را در گوگل جستجو کرد و به سایت مذکور رسید.

در صفحه اول سایت می‌توان مجله مورد نظر را بر اساس عنوان مجله (بصورت کامل یا بخشی از عنوان) و **ISSN** جستجو را انجام داد. پس از جستجو، عنوان **coverage** زیر تمام عنوان مجله‌ها نوشته شده است. با کلیک بر روی آن، چند تا شاخص آورده شده است. اگر یکی از سه عنوان

Arts and Humanities Citation Index, Science Citation Index Expanded, Social Science Citation Index

در آنجا نوشته شده بود یعنی آن مجله آی.اس.آی. است در غیر اینصورت آن مجله در آی.اس.آی. نمایه نشده است.

ارسال مقاله¹

پس از اینکه فهرستی از مجله‌های آی.اس.آی. مرتبط با حیطه تخصصی خود پیدا کردیم. سوال اینجاست که کدام مجله برای مقاله ما بهتر است؟ برای پاسخگویی به این سوال باید چند نکته را مد نظر داشت. اول اینکه باید به سایت مجله مورد نظر مراجعه کرد و زمینه تخصصی² مجله را دید. ببینیم آیا مقاله ما در یکی از آن عناوین می‌گنجد یا خیر؟ البته توجه داشته باشید که شاید زمینه تخصصی مجله گسترده باشد اما برای مطمئن شدن، بهتر است چند شماره آخر مجله را خواند تا ببینیم مجله دقیقاً روی کدام موضوعات متمرکز است.

1. نکات بیان شده در این قسمت با این پیش فرض است که محقق به سایت **web of knowledge** دسترسی ندارد در غیر اینصورت کل اطلاعاتی که در این قسمت آورده شده باضافه اطلاعات تکمیلی دیگر را براحتی می‌توان از آن سایت **web of knowledge** دریافت کرد.

سپس باید ببینیم که این مجله در کدام کشور به چاپ می‌رسد.¹ معمولاً کشورهایی که زبان اول آنها انگلیسی است اشکالات و ایراستاری و ادبی زیادی از مقاله می‌گیرند و چاپ مقاله در آنها بسیار سخت می‌شود. پس بهتر است مقاله را به مجله‌های کشورهای غیر انگلیسی زبان فرستاد. نکته دیگر اینکه این مجله چند بار در سال چاپ می‌شود؟² هر چه تعداد شماره‌های مجله در سال بیشتر باشد احتمال پاسخگویی سریع‌تر به نویسنده زیادتر می‌شود و از اتلاف وقت چند ماهه که معمولاً محققین با آن سروکار دارند جلوگیری می‌شود.

توجه شود که هرگز مقاله خود را به صورت همزمان به دو مجله ارسال نکنید زیرا احتمال اینکه هر دو داور یکی باشد وجود دارد و در اینصورت شما در لیست سیاه قرار خواهید گرفت و هیچ مجله‌ای مقاله شما را چاپ نخواهد کرد. همچنین در استفاده از منابع لاتین دقت لازم را داشته باشید زیرا وقتی شما مقاله‌ای به مجله‌ای می‌فرستید پس از تایید اولیه سردبیر، مقاله شما توسط یک نرم‌افزار خاص مورد ارزیابی قرار می‌گیرد و این نرم‌افزار می‌تواند درصد کمی برداری شما را از کل منابع شامل کتاب، مقاله و رساله‌ها بسنجد که اگر از حدی مشخص (معمولاً 15 یا 20 درصد) بیشتر بود، شما به عنوان متخلف شناسایی می‌شوید و در لیست سیاه قرار می‌گیرید. تنها راه حل موجود این است که جملاتی که می‌خواهید از مقاله‌های دیگر استفاده کنید را با بیان دیگر بگونه‌ای که مفهوم آن عوض نشود در مقاله خود بیاورید. به مثال زیر توجه کنید:

Source: Jack and Morgan (2012) found out the positive relationship between A and B in New York stock exchange.

After Paraphrasing: The positive association between A and B was ascertained in New York stock exchange (Jack and Morgan, 2012).

موضوع مهم دیگری که در ارسال مقاله باید به آن توجه داشت هزینه ارسال³ و هزینه چاپ⁴ مقاله است. هزینه ارسال معمولاً همزمان با ارسال مقاله گرفته می‌شود و غیر قابل برگشت است. اما هزینه چاپ مقاله بعد از اینکه به شما تاییدیه چاپ داده شد، از شما درخواست می‌کنند تا آن مبلغ را پرداخت کنید تا مقاله را چاپ کنند. لذا بهتر است مجله‌ای برای ارسال مقاله پیدا کنید که هزینه چاپ داشته باشد تا هزینه ارسال.

1. Journal Country

2. Issue per Year

3. Submission fee

4. Publication fee

جمع بندی

با توجه به مطالب بیان شده، دیده می شود که برای پیدا کردن مجله ای خوب، صرف وقت کافی نوعی جلوگیری لز اتلاف وقت در آینده است، چه بسا ارسال مقاله به مجله غیر معتبر، نه تنها هزینه بر است و از ارزش مقاله کاسته می شود، بلکه امکان چاپ مجدد آن در مجله های معتبر را از دست خواهد داد. پس بهتر است ابتدا با جستجوی کامل و ارزیابی دقیق مجله مورد نظر، امکان چاپ مقاله خود را در کمترین زمان ممکن افزایش داده و با استناداتی که مقاله تان می گیرد امید به بالا بردن شاخص اچ را برای خود افزایش دهید.